

Eesti ooperil

Eesti Päevaleht
4. XI '04

hoitakse silma peal

Muusikakriitik Georg Loomis arvustas 1. detsembri Financial Timesis rahvusooperis Estonia esietendunud Tubina ooperit "Barbara von Tisenhusen".

Maailmas on Tubina muusika tuntud, selle nimel on töötanud esiteks Neeme Järvi, kelle eestvedamisel on plaadistatud kõik kümme Tubina sümfoonia. Teine suurem Tubina populariseerija on Loomise arvates Estonia dirigent ja kunstiline juht Arvo Volmer, kes varsti pärast Estoniasse tööle asumist tõi Barbara von Tisenhuseni loo taas lavale. Nii tõuseb too Tubina ooper kõige rohkem lavastatud omamaiseks algupärandiks, kirjutab Loomis.

Möödunud laupäeval esietendunud "Barbara von Tisenhuseni" lavastus on Estonias juba kolmas. Esmakordselt toodi Eduard Tubina ooper lavale 1969. Sulaaaja võimude ajutiselt nõrgenenud kontroll lubas sõja eest põgenenud heliloojal ka esietendust külastada.

Tubina esimene ooper põhineb Aino Kallase samanimelisel romaanil, mis omakorda on seotud tõestisündinud looga. Tege-

vus leiab aset 16. sajandi Eestis. Kriitiku arvates on lugu lihtne, aga sünge. Barbara on aadlineiu, kes on armunud alamast seisusest noormehesse ning abiellub viimasega ühiskonnas kehtivatest keeldudest hoolimata ning omaste heakskiiduta. Tisenhuseni perekonna au on riivatud, ning neiu kolm venda, taskus kohtukäsk, heidavad Barbara jäätunud järve.

Loomis võrdleb Tubina helikeelt Sibeliuse, Šostakovitši ja Honeggeriga, kuid leiab ka, et tubinlik ooperistiil ei allu kategoriseerimisele. Lõpetuseks arvab Loomis, et "Barbara von Tisenhusen" oleks olnud võimsam ja mõjuvam, kui Ago-Endrik Kerge poleks piirdunud nii konventsionaalsete lavastusvõtetega ning Eldor Renteri ajastutruid kostüüme peab kriitik liigselt viimistletuiks ja keerukaiks. Volmeri käe all kõlanud muusikaline pool leiab ainult kiitust ning eraldi äramärkimise suurepäraste soorituste eest saavad ka Barbara osatäitja Heli Veskus, Roland Liiv (Bonnus) ja Rauno Elp (Jürgen). ●

Margit Tõnson